

OBRTRNIKOV SVETOVALEC

priloga Obrtnika, junij 2013

Svetovalni center Obrtno-podjetniške zbornice Slovenije je skozi leta razvoja postal moderen strokoven servis za mikro, mala in srednje velika podjetja. Podjetjem poleg osnovnega svetovanja po posameznih področjih zagotavlja tudi ekspertne rešitve - svetovalne produkte in tako hitro in strokovno odgovarja na želje in potrebe podjetij.

Svetovalni center zagotavlja svetovanje s področij:

- ▶ registracije podjetij in splošnega podjetniškega svetovanja (točka VEM – Vse na enem mestu)
- ▶ gospodarskega in civilnega prava
- ▶ delovnega prava
- ▶ davkov
- ▶ plač, računovodstva in knjigovodstva
- ▶ varstva okolja ter varnosti in zdravja pri delu
- ▶ tehnične zakonodaje, standardov in sistemov vodenja
- ▶ financiranja in pridobivanja ugodnih finančnih virov preko domačih in EU javnih razpisov
- ▶ internacionalizacije in vstopa na tuje trge

Vsebina junijskega Svetovalca:

- ▶ Upokojence bo moč brez strahu vključiti v delovni proces
- ▶ Vprašanja in odgovori
- ▶ Sodna praksa: Odgovornost gostincev za hrambo
- ▶ Nova pravila glede elektronskega evidentiranja gotovinskega prometa od 1. julija
- ▶ Plače za zasebni sektor po kolektivnih pogodbah
- ▶ Prispevki za socialno varnost
- ▶ Povračilo stroškov

Za zagotavljanje hitrosti in dostopnosti storitev smo vam na voljo:

- 👍 Telefon: 01 58 30 810
- 👍 Faks: 01 58 30 583
- 👍 Elektronska pošta: svetovanje@ozs.si
- 👍 Internet: www.ozs.si
- 👍 Osebni obiski na naslovu Celovška 71, 1000 Ljubljana (po predhodni najavi)

Člani, ki želite izkoristiti svetovalno storitev OZS, se prosimo identificirajte s številko kartice Obrtnik.

Božena Macarol
davčna svetovalka:

Nova pravila glede elektronskega evidentiranja gotovinskega prometa od 1. julija

Dušan Bavec
univ. dipl. prav.:

Upokojence bo moč brez strahu vključiti v delovni proces

Dušan Bavec, univ. dipl. prav.

Upokojenca bo moč brez strahu vključiti v delovni proces

Z uveljavitvijo dela novele Zakona o urejanju trga dela, ki bo začel veljati 1. julija 2013, bo končno le podana ustrezna pravna podlaga, da bo delodajalec lahko za opravljanje začasnih ali občasnih del brez pretiranega preučevanja pravnih zank in možnih zapletov, popolnoma zakonito spravil v delovni proces tudi upokojenca. Dodana vrednost te novosti za delodajalce, ki bo vsaj delno povečala fleksibilnost, je predvsem v tem, da bo tovrstna zaposlitev možna tudi za dela iz osnovne dejavnosti delodajalca oz. za dela na sistemiziranih delovnih mestih in ne le za pomožna dela.

V izogib dokaj visokim globam, ki lahko doletijo tako delodajalca in kot zanimivost tudi upokojenca, je seveda smiselno poznati vse zakonsko zahtevane pogoje tako na strani delodajalca kot tudi na strani upravičenca - upokojenca.

Splošne značilnosti takšnega dela upokojenec

Začasno ali občasno delo se opravlja na podlagi pogodbe o opravljanju začasnega ali občasnega dela kot posebnega pogodbenega razmerja med delodajalcem in upravičencem, ki ima lahko tudi nekatere elemente delovnega razmerja, kot jih določa zakon, ki ureja delovna razmerja.

Obvezni podatki, ki jih mora vsebovati pogodba o opravljanju začasnega ali občasnega dela, so poleg generalij, ki se nanašajo tako na delodajalca kot tudi na upravičenca - upokojenca, tudi vrsta dela, ki se bo opravljal kot začasno ali občasno delo, obdobje opravljanja takega dela, podatek o predvidenem številu ur, datum sklenitve pogodbe, urna postavka za opravljeno delo in predviden skupen znesek dohodka.

Za začasno ali občasno delo se uporabljajo določbe zakona, ki ureja delovna razmerja, o prepovedi diskriminacije, spolnega in drugega nadlegovanja ter trpinčenja na delovnem mestu, enake obravnave glede na spol, delovnem času, odmorih in počitkih ter odškodninski odgovornosti. Za tovrstno delo se uporabljajo tudi predpisi, ki urejajo varnost in zdravje pri delu, kar pomeni, da se bodo v delovni proces lahko vključili le tisti upokojenca, ki bodo zdravstveno sposobni opravljati konkretno delo pri konkretnem delodajalcu. Zaradi navedenih značilnosti je tudi logično, da bo v sporih med delodajalcem in upravičencem odločalo delovno sodišče.

Omejitve na strani upokojenca

Upravičenec do začasnega ali občasnega dela po tem zakonu je oseba, ki ima v Sloveniji status upokojenca, toda med upravičence se ne štejejo osebe, ki so le delno upokojene. Takšno delo lahko upravičenec opravlja v obsegu največ 60 ur v koledarskem mesecu, morebitnih ne-izkoriščenih ur pa ni mogoče prenašati v naslednji koledarski mesec. Upravičenec lahko delo opravlja pri več delodajalcih hkrati, vendar v seštevku ne sme preseči predpisane zgornje omejitve glede števila ur in višine dohodka. Urna postavka upravičenca za opravljeno uro dela ne sme biti nižja od 4,20 EUR, dohodek za opravljeno delo pa v seštevku v koledarskem letu ne sme presežati 6.300 EUR. Višina urne postavke in višina dohodka se usklajujeta z rastjo minimalne plače.

Omejitve in obveznosti na strani delodajalca

Omejitve pri delodajalcu v posameznem koledarskem mesecu so odvisne od števila zaposlenih in sicer:

- če nima zaposlenega nobenega delavca, se lahko opravi največ 60 ur začasnega ali občasnega dela,
  - če zaposluje od 1 do vključno 10 delavcev, se lahko opravi največ 100 ur,
  - če zaposluje več kot 10 do vključno 30 delavcev, se lahko opravi največ 150 ur,
  - če zaposluje več kot 30 do vključno 50 delavcev, se lahko opravi največ 400 ur,
  - če zaposluje več kot 50 do vključno 100 delavcev, se lahko opravi največ 750 ur,
  - če zaposluje več kot 100 delavcev, se lahko opravi največ 1050 ur.
- Pri nevladni organizaciji, ki deluje v javnem interesu in pri delodajalcu, ki zaposluje več kot 1250 delavcev, je cenzus lahko začasno tudi višji.

Za ugotavljanje števila zaposlenih štejejo vse pogodbe o zaposlitvi, sklenjene za polni delovni čas, ne glede na to, ali so pogodbe sklenjene za določen ali nedoločen čas.

Delodajalec je za upravičenca dolžan voditi dnevno evidenco prihoda in odhoda ter števila dejansko opravljenih ur začasnega ali občasnega dela.

Stroškovni vidik

Delodajalec je na podlagi pogodbe o opravljanju začasnega ali občasnega dela dolžan zagotoviti upravičencu dohodek za opravljeno delo najkasneje do 18. dne v naslednjem mesecu. Kadar je v koledarskem mesecu opravljenih manj kot deset ur dela in upravičenec delo nadaljuje pri istem delodajalcu tudi v naslednjem koledarskem mesecu, lahko delodajalec izvede izplačilo dohodka za opravljeno delo skupaj za oba meseca hkrati, vendar najkasneje do 18. dne v naslednjem mesecu.

Od prejemkov, izplačanih zaradi opravljenega začasnega ali občasnega dela, delodajalci obračunajo posebno dajatev v višini 25 %, katere zavezanec za plačilo je delodajalec. Podrobnejša navodila za obračun in plačilo te dajatve bo predpisal minister, pristojen za finance. Poleg navedene dajatve se plačuje še pavšalni prispevek za zdravstvo v višini nekaj evrov, pa tudi pavšalni prispevek za PIZ v višini 8,85 %. Čeprav to ni izrecno urejeno v tem zakonu, pa je upoštevajoč druge predpise moč razumeti, da se bodo iz naslova takega dela morale plačevati tudi še druge dajatve kot npr. iz naslova podjemne pogodbe. Trenutno

med ministrstvi še vedno obstajajo neuskajane razlage, ki pa se bodo do začetka uporabe tega inštituta zagotovo morale poenotiti. Čeprav ob sprejemanju tega inštituta namen niti zakonodajalca niti socialnih partnerjev ni bil, da bo tovrstno delo dražje od ostalih možnih oblik, pa se ob togi razlagi utegne zgoditi prav to.

Sicer pa tovrstno delo upokojujencev ni nadomestek za podjemno pogodbo, kar pomeni, da bo posameznik lahko opravljal delo po obeh pogodbah, v kolikor bo seveda za vsako od njih izpolnjeval zakonsko določene pogoje.

Ministrstvo za delo bo čez eno leto pripravilo poročilo o izvrševanju in učinkih tovrstnega dela upokojujencev, ki ga bo obravnaval ESS, z njim pa se bosta seznanila tako vlada kot parlament. Ali bo ta nov delovnopравни inštitut le »mrtva črka na papirju« ali pa bo dejansko zaživel v praksi in povečal fleksibilnost, pa bo znano že mnogo prej, uspeh pa je odvisen predvsem od stroškovnega vidika.

Vprašanje in odgovor

Polovični delovni čas in s. p.

Zaposlen sem s polovičnim delovnim časom in razmišljam, da bi odprl s. p. Zanima me, kakšne prispevke bi plačeval iz naslova opravljanja dejavnosti in ali je s tem v zvezi novi pokojninski zakon prinesel kakšne spremembe.

Po starem pokojninskem zakonu (ZPIZ-1) se je moral podjetnik, ki je bil zaposlen s polovičnim delovnim časom 20 ur na teden, za razliko do polnega delovnega časa, ki znaša 40 ur na teden, obvezno vključiti v zavarovanje iz naslova dejavnosti in sicer v sorazmernem delu. V primeru, da je bil zaposlen z delovnim časom daljšim od polovičnega in krajšim od polnega (od 21 do 39 ur na teden) pa je imel možnost, da si je iz naslova s. p.-ja plačeval zgolj pavšalne prispevke. Po novem Zakonu o pokojninskem in invalidskem zavarovanju (ZPIZ-2), ki velja od začetka letošnjega leta, se mora zavarovanec v vsakem primeru, ko je zavarovan iz naslova delovnega razmerja manj kot polni delovni čas, za razliko do polnega delovnega oziroma zavarovalnega časa zavarovati na podlagi določb, ki urejajo zavarovanje samozaposlenih, v katere spadajo tudi s. p.-ji.

Zgolj pavšalne prispevke za primer poklicne bolezni in poškodbe pri delu plačujejo le »klasični popoldanci«, za katere je moč šteti tiste podjetnike, ki so v delovnem razmerju s polnim delovnim časom in imajo ob tem še odprt s. p.

Odpravnina in poskusno delo

Ali drži, da je po novem ZDR-1 delavec upravičen do odpravnine tudi v primeru neuspešno opravljenega poskusnega dela?

To drži le izjemoma. Dvoumno zapisani 7. odstavek 125. člena ZDR-1, ki sicer opredeljuje poskusno delo, je že mnoge spravil v zmotno s to dikcijo.

(7) Delavec je v primeru odpovedi pogodbe o zaposlitvi zaradi neuspešno opravljenega poskusnega dela upravičen do odpravnine, določene za primer redne odpovedi pogodbe o zaposlitvi iz poslovnih razlogov.

Iz zapisane zakonske dikcije marsikdo napačno razmišlja, da je do odpravnine upravičen vsak delavec, ki se mu delovno razmerje zaključuje na podlagi odpovedi pogodbe o zaposlitvi zaradi neuspešno opravljenega poskusnega dela, kar pa seveda nikakor ni res. Do tovrstne od-

pravnine je namreč upravičen le tisti delavec, ki mu delodajalec poda odpoved pogodbe o zaposlitvi iz poslovnih razlogov in mu istočasno ponudi sklenitev nove pogodbe o zaposlitvi, ki jo delavec sprejme, toda poskusnega dela dogovorjenega v tej novi pogodbi ne opravi uspešno. V kolikor je v tej novi pogodbi dogovorjeno poskusno delo, delodajalec pa v času trajanja ali ob poteku poskusnega dela ugotovi, da delavec poskusnega dela ni uspešno opravil, mu lahko redno odpove pogodbo o zaposlitvi, pri čemer delavcu pripada odpravnina po splošnih pravilih, ob predpogoju, da je bil pri zadnjem delodajalcu zaposlen vsaj 1 leto.

mag. Boštjan J. Turk
Sodna praksa
Odgovornost
gostincev za
hrambo

Naj začnem s »ponarodelo« prakso. V veliki večini gostinskih obratov lahko nekje na zidu ali pa ob šanku preberemo gostinčevo obvestilo, v skladu s katerim gostinec ne odgovarja za izginotje stvari, ki jih gost prinese s seboj. Vprašanje je, ali ima tako gostinčevo obvestilo kakšno pravno vrednost? Ne, nima je. Takšni napisi v gostinskih lokalih so namreč dejansko brez pravne podlage, saj gostinci v primerih, če njihovim gostom med obiskom gostinskega lokala kakšna stvar izgine, odgovarjajo in to neposredno na podlagi zakona. Ta namreč določa, da se gostinci štejejo glede stvari, ki so jih gostje prinesli s seboj, za shranjevalce, in odgovarjajo, če stvari izginejo ali se poškodujejo, za škodo v vrednosti stvari, vendar pa ne več kot za 200 evrov.

Odgovornost gostincev se sicer lahko v določenih okoliščinah izključi, lahko pa se tudi poveča. Izključi se v primeru višje sile - če so bile stvari uničene ali poškodovane zaradi okoliščin, ki se jim ni bilo mogoče izogniti ali jih odvrniti, ali pa zaradi kakšnega vzroka v stvari sami, ali če so izginile, ali bile poškodovane po krivdi samega gosta, ali pa po krivdi tistih, ki jih je gost pripeljal s sabo ali so ga prišli obiskat. Nekaj takih primerov: izginotje poslovnega kovčka, ki ga je gost po malomarnosti pustil ob mizi medtem, ko je uporabil sanitarije, gost je ostal brez svojih stvari zaradi požara v gostilni, ki je bil posledica višje sile, gost je ostal brez denarnice, ki mu jo je izmaknila gospodična, ki mu je delala družbo v lokalu medtem, ko se je on pogovarjal z »oštirjem« ob šanku, ...

Odgovornost gostinca se poveča in sicer v primeru, če je gostinec z gostom sklenil shranjevalno pogodbo (govorimo o tako imenovani pravi hrambi). Za shranjevalno pogodbo gre, če gost shranjevalcu izrecno zaupa določene stvari v varstvo (tipičen primer shranjevalne pogodbe je najetje sefa). Če je tak sef potem odtujen, mora gostinec

(ali denimo hotelir) gostu plačati škodo v dejanski vrednosti odtujenih stvari. Moramo pa ločevati med pravo hrambo, ki nastane na osnovi pogodbe med gostincem in gostom in pa gostinsko hrambo, ki nastane na osnovi zakona. Pri slednji je gostinčeva odgovornost manjša kot pri prvi.

V primerih gostinske hrambe sicer gostinci načelno odgovarjajo za vse stvari, ki jih gost prinese (pripelje) s seboj, a le do omejene vrednosti. To torej ne velja samo za denarnico, ampak tudi za nakit, za obleko, za elektronske naprave (mobilnik, prenosnik), ipd. Torej za vse stvari, ki jih je gost prinesel s seboj v gostilno.

Kako pa je z odgovornostjo gostinca v primeru kraje vozila, ki ga je gost parkiral pred njegovo gostilno? Ali lahko gostinec odgovarja tudi za take vrste izginotja »stvari«? Sodna praksa na tem področju je precej neenotna. V zadevi VSC 00617 z dne 13. 4. 2000 je Višje sodišče v Celju izreklo, da sodi med prinesene stvari gosta, za katere gostinec odgovarja, tudi gostov avtomobil, s katerim prispe do hotela (identično velja za gostinske obrate) in ga parkira na za to odrejenem mestu. To pa potrjuje tezo, da gostinci odgovarjajo tudi za krajo vozila, s katerim se gost pripelje do gostilne (seveda pod pogojem, da gre za urejeno parkirišče, ki je v upravljanju gostinca). Če gre denimo za parkirišče ob javni cesti, je gostinčeva odgovornost izključena. V nekem drugem primeru (zadeva VS0015737 z dne 25. 10. 2012) pa je Vrhovno sodišče RS izreklo, da ne glede na to, da Posebne uzanice v gostinstvu določajo, da je gostitelj vselej odgovoren v primerih izginotja ali poškodbe avtomobila, ki ga je gost pustil na gostiteljevem ograjenem in varovanem parkirišču, to načelo ne velja v primeru, če je gostitelj gostu ponudil, da avtomobil parkira v garaži, pa gost ponudbe ni sprejel in se je zadovoljil s parkiranjem na varovanem parkirišču. Ta (nekoliko dvoumna) sodna odločba torej nakazuje, da gostiteljeva odgovornost v primeru kraje ali poškodbe avtomobila na varovanem parkirišču ni absolutna, ampak se ji lahko gostinec izogne, če gostu ponudi opcijo drugega parkiranja.

Božena Macarol, davčna svetovalka

Nova pravila glede elektronskega evidentiranja gotovinskega prometa od 1. julija

V praksi je znano, da računalniški programi za evidentiranje prometa lahko omogočajo naknadno brisanje, črtanje, dodajanje in popravljanje podatkov na nepooblaščen način brez puščanja sledi o takih popravkih.

Zaradi odprave možnosti takšnih nepooblaščenih posegov v evidentiran promet s pomočjo elektronskih naprav je bila sprejeta novela Zakona o davčnem postopku z izvedbenim Pravilnikom¹, ki velja za vse zavezanca, ki so obdavčeni na podlagi dejanskih prihodkov in evidentirajo promet na omenjen način. Pravila elektronskega ali drugega načina evidentiranja prometa ne veljajo na primer za kmete, ki prodajajo na tržnicah pridelke in so obdavčeni na podlagi katastrskega dohodka. Pravila zakonitega evidentiranja prometa s prepovedjo nepooblaščenih posegov v vpise so sicer veljala že v preteklosti, saj je nepooblaščen brisanje, dodajanje ali črtanje podatkov o prometu že vselej veljalo kot davčna utaja. Zakonske novosti so prinesle zgolj jasnejša pravila in navodila za računalničarje.

Nova pravila in zahteve za računalniške programe in elektronske naprave, s katerimi evidentiramo gotovinski promet, so dvignila kar nekaj prahu. V času od njihovega sprejema pa do 1. julija 2013, ko bodo zaživila v praksi, smo jih že lahko umestili v najpogostejše poslovne situacije in predvideli njihove posledice.

Na podlagi proučitev možnih učinkov »novosti« v praksi smo ugotovili naslednje:

- za tiste, ki že evidentirate promet s pomočjo elektronskih blagajn in naprav, ki ne omogočajo nepooblaščenega popraviljanja podatkov (imajo vgrajeno revizijsko sled), **ne bodo nova pravila prinesla nič novega**,
  - tisti, ki evidentirate promet preko elektronskih blagajn in naprav, ki **bodo tudi v bodoče omogočale naknadne nepooblaščen popravke prometa** (tudi če tega ne boste vedeli), boste ob morebitnem davčnem pregledu kaznovani. Zato vam priporočamo, da vam vaš računalničar izda potrdilo, da ima program, ki ga uporabljate za evidentiranje gotovinskega prometa, vgrajeno revizijsko sled in ne omogoča poneverb gotovinskega prometa,
  - tisti, ki **boste imeli v računalnik ali elektronsko blagajno vgrajeno revizijsko sled, pa bi kljub temu želeli nepooblašče-no popravljati gotovinski promet, boste to lahko delali tudi v bodoče**. Edina razlika bo v tem, da bo davčni organ sedaj to lahko ugotovil in vas ustrezno kaznoval,
  - tisti, ki uporabljate **mehanske blagajne**, jih boste lahko uporabljali tudi v bodoče,
  - tisti, ki evidentirate promet z **izdajanjem paragonskih blokov** (papirnih računov), jih boste prav tako lahko **uporabljali tudi v bodoče**,
  - tudi tisti, ki uporabljate za evidentiranje gotovinskega prometa **Word ali Excel**, boste **lahko tak način uporabljali tudi v bodoče**.
- Kot lahko razberemo iz naštetega, se v praksi pri gotovinskem evidentiranju prometa na zunaj pravzaprav ne bo spremenilo nič, le znotraj informacijskih sistemov se bodo beležili vsi popravki gotovinskega prometa (brisanja, dodajanja, popraviljanja), saj bo v programe vgrajena tako imenovana »revizijska sled«², ki bo beležila vsak zapis v sistemu.

Davčni zavezanca nas zato sprašujete, če bo še možno knjižiti popravke, storno vknjižbe napačno evidentiranega prometa, popuste, dobropise, ...?

Na to vam lahko odgovorimo pritrdilno, saj boste vse vknjižbe v zvezi z gotovinskim evidentiranjem prometa opravljali na povsem enak način kot doslej. Edina razlika pri elektronskem zaračunava-

nju gotovinskega prometa bo v tem, da bo znotraj informacijskega sistema ostala revizijska sled o vseh gotovinskih transakcijah in njenih popravkih.

Druga zelo pomembna razlika pa bo v tem, da bo davčni zavezanec, ki bo evidentiral gotovinski promet na ustrezen način in z ustreznim programom, v davčnem postopku lahko dokazal svoje pravilno ravnanje. Tisti, ki bodo evidentirali promet drugače (s pomočjo mehanskih blagajn, paragonskih blokov, Worda, Excela, itd.), bodo trli trši oreh pri dokazovanju poštenega evidentiranja celotnega ustvarjenega prometa. Pri odločitvi za nakup elektronske blagajne ali naprave naj vas torej ne vodi zgolj finančni vidik nakupa, temveč tudi dejstvo, da je breme dokazovanja v davčnem postopku praviloma vedno na strani davčnega zavezanca.

Pomembna novost je tudi ta, da zaradi možnosti neverodostojnih in nelegalnih popravkov gotovinskega prometa ne boste odgovarjali le davčni zavezanci, marveč tudi računalničarji, ki so izdelali računalniški program in vam ga legalno prodali³. Predlagamo tudi, da preverite, če imate vse legalne licence za elektronske blagajne in naprave, če imate sklenjene vzdrževalne pogodbe oziroma na kak način sodelujete z vašim računalničarjem. Tisti, ki imate ustrezne vzdrževalne pogodbe, boste lahko zahtevali izdelavo revizijske sledi v okviru te pogodbe. Tisti, ki takšnih pogodb nimate, pa boste imeli morda malce več problemov z računom za uskladitev vašega programa z veljavnimi predpisi. Še največ problemov boste imeli, če ne uporabljate legalne verzije računalniškega programa, saj jo boste morali legalizirati. V nasprotnem primeru ne boste zagotavljali vseh zakonskih pogojev.

Vsebinsko enaka pravila veljajo tudi za vse tiste, ki evidentirajo promet s pomočjo paragonskih blokov ali na drug, ročni način. Tudi tam ni dovoljeno strokovno nepravilno popravljanje že izdanih računov, seveda pa se napake lahko popravljajo na zakonit način s puščanjem sledi o teh popravkih. Pri davčnem inšpekcijskem nadzoru bodo morda ti davčni zavezanci davčni organ le težje prepričali in mu dokazali, da so dejansko evidentirali ves promet

na zakonit način. Zato svetujemo, da si organizirate evidentiranje gotovinskega prometa na tak način, ki vam bo olajšal dokazovanje pri morebitnem pregledu gotovinskega poslovanja in vam s tem zagotovil primerno raven davčne varnosti.

Predpisane kazni za uporabo in prodajo nezakonitih elektronskih blagajn in naprav

Kazenske določbe za kršenje določil osmega in devetega odstavka 38. člena ZDavP-2 so predpisane v 398.a členu ZDavP-2 (posebno hudi davčni prekrški pri elektronski obdelavi podatkov). Globe za posameznike znašajo od 3.000 do 10.000 evrov, za samostojne podjetnike in posameznike, ki samostojno opravljajo dejavnost, od 20.000 do 70.000 evrov, za pravne osebe od 50.000 do 150.000 evrov, če pa se pravna oseba po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, šteje za srednjo ali veliko gospodarsko družbo, pa se za prekršek kaznuje z globo od 70.000 do 250.000 evrov. Predpisane globe za odgovorne osebe znašajo od 1.500 do 10.000 evrov.

¹ Zakon o davčnem postopku (ZDavP-2, Uradni list št. 13/2011 UPB, 32/2012 in 94/2012) in Pravilnik o zahtevah za računalniške programe in elektronske naprave, upravljanje in delovanje informacijskega sistema ter vsebino, obliko, način in roke za predložitev podatkov (Uradni list, RS, št. 35/2013 in popr. 42/2013, odslej tudi Pravilnik)

² Pravilnik med drugim določa, da mora računalniški program ali elektronska naprava, ki jo zavezanec za davek uporablja za izdajanje računov pri gotovinskem poslovanju oziroma za hrambo teh računov, zagotavljati hrambo izvornih podatkov o izdanih računih pri gotovinskem poslovanju in njihove poznejše spremembe.

³ V skladu z devetim odstavkom 38. člena ZDavP-2 proizvajalec oziroma dobavitelj oziroma vzdrževalec računalniškega programa, elektronske naprave ali informacijskega sistema zavezancem za davek ne sme zagotoviti ali omogočiti uporabe računalniškega programa, elektronske naprave ali informacijskega sistema, ki v trenutku prodaje, predaje v uporabo ali namestitve omogoča brisanje, prilaganje, popravljanje, razveljavljanje, nadomeščanje, dodajanje, skrivanje ali kakršno koli drugačno spreminjanje katerega koli zapisa, shranjenega v informacijskem sistemu, napravi ali na drugem mediju, brez hrambe izvornih podatkov in vseh poznejših sprememb.

Odgovori na najpogostejša vprašanja v zvezi z elektronskimi blagajnami in napravami

1. Ali lahko tudi v bodoče uporabljamo za evidentiranje gotovinskega prometa mehanske blagajne in paragonske bloke?

Lahko, saj Pravilnik velja le za tiste, ki evidentirajo promet s pomočjo računalniških blagajn in naprav.

2. Ali lahko v primeru, če se okvari elektronska blagajna ali naprava (ali pa na primer zmanjka elektrike), ročno evidentiramo promet in ali ga je potrebno nato vnesti tudi v elektronsko blagajno?

Če se vam elektronska blagajna okvari ali zmanjka elektrike, lahko evidentirate gotovinski promet tudi ročno, s pomočjo paragonskih blokov, tako evidentiranega prometa pa vam ni treba vnašati tudi v elektronsko blagajno.

3. Kaj je s prenosnimi blagajnami in malimi blagajnami na tržnici?

Če so to elektronske blagajne, morajo izpolnjevati vse pogoje iz Pravilnika, če pa so mehanske, ti pogoji zanje ne veljajo. V tem primeru bo pri pregledu zadostoval trak registrske blagajne.

4. Ali veljajo za zavezance za DDV drugačni pogoji glede evidentiranja prometa kot za ostale, ki to niso?

Pri evidentiranju gotovinskega prometa ni nobenih razlik v tehničnih zahtevah glede opreme za evidentiranje prometa. Vse navedeno velja tudi za tiste, ki niso identificirani za DDV.

Več o evidentiranju gotovinskega prometa s pomočjo elektronskih blagajn in naprav najdete na spletni strani DURS.

Plače za zasebni sektor po kolektivnih pogodbah širše ravni za JUNIJ 2013

Opomba: naslovi kolektivnih pogodb so zapisani s ključnimi besedami

1. IZHODIŠČNE PLAČE

Vir: Uradni listi, KP po dejavnostih

Oznaka KP	TR	Bruto v €											Uradni list RS
		I.	II.	III.	IV.	V.	VI/1	VI/2	VII/1	VII/2	VIII.	IX.	
7.	grafična	420,85	462,94	513,44	576,56	656,53	753,32	-	854,33	-	1.182,59	1.426,68	51/98, 64/01, R: 24/04, 103/04, 79/05, 95/06, 10/07, 93/07, 35/08, 97/08
8/1	knjigotrska	401,36	461,56	521,77	581,97	682,31	882,99	-	1.043,54	-	1.324,49	1.525,17	
8/2	založniška	432,13	496,95	561,77	626,59	734,62	950,69	-	1.123,54	-	1.426,03	1.642,09	43/00, 77/00, 24/01, 46/01, 78/01
8/3	časopisna, inf.-revijalna	447,51	514,64	581,76	648,89	760,77	984,52	-	1.163,53	-	1.476,78	1.700,54	R: 33/04, 117/04, 79/05, 95/06, 118/06, 10/07, 93/07, 35/08, 97/08, 8/10, 55/11, 17/12
11.c	kovinski materiali, livarstvo na uro	421,08	471,54	523,74	605,52	668,16	786,48	-	927,42	-	1.068,36	1.270,20	14/06, 87/06, 76/07, 46/08, 70/08, 53/09, 10/10, 70/11, 84/11, 70/12
16.	železnice	329,59	362,55	405,40	451,54	510,86	609,74	-	692,14	-	823,98	988,77	95/07
25.	komunala za leto 2012	Zneski izhodiščnih plač niso določeni.											94/04, 8/05, R: 15/05, 71/05, R: 71/05, R: 120/05, 14/06, 82/06, 66/07, 18/08, 5/09, 10/10, 95/10, 14/11, 62/11, 74/11, 19/12, 43/12, 4/13
26/1	nepremičnine - 1	329,59	362,55	405,40	481,20	527,34	711,91	-	889,89	-	1.153,57	1.384,28	
26/2	nepremičnine - 2	354,30	389,73	435,79	517,28	566,88	765,29	-	956,61	-	1.240,05	1.488,06	9/98, 35/00, R: 78/03, 117/04, 87/05
26/3	nepremičnine - 3	379,03	416,93	466,21	553,38	606,45	818,70	-	1.023,38	-	1.326,61	1.591,93	

* Uporabljajo jo člani Združenja delodajalcev Slovenije, velja za člane GZS – Zbornico komunalnih dejavnosti

2. NAJNIŽJE OSNOVNE PLAČE

Vir: Uradni listi, KP po dejavnostih

Oznaka KP	TR	Bruto v €													Uradni list RS	
		I.	II.	III.	IV/1	IV/2	V/1	V/2	VI/1	VI/2	VII/1	VII/2	VII/3	VIII.	IX.	
1.	kmetijstvo na uro	459,36	501,12	556,80	614,22	-	687,30	-	810,84	-	913,50	-	-	1.077,06	-	36/11, 107/11, 109/12
		2,64	2,88	3,20	3,53	-	3,95	-	4,66	-	5,25	-	-	6,19	-	
2/A	gozdarstvo (A) na uro	654,69	669,50	685,50	725,00	-	820,00	-	975,00	-	1.095,00	-	-	1.300,00	1.550,00	16/05, podpis, 9.9.05 (ni v Ur.l.RS), 37/06, 19/08, 99/08, 30/09, 46/10, 12/13
2/B	gozdarstvo (B) na uro	654,69	755,00	855,00	908,00	-	960,00	-	1.015,00	-	1.245,00	-	-	1.480,00	1.765,00	
		3,7626	4,3391	4,9138	5,2184	-	5,5172	-	5,8333	-	7,1552	-	-	8,5057	10,1437	
3.	premogovništvo	433,65	533,35	574,70	635,85	-	701,50	-	834,56	-	1.027,71	-	-	1.354,27	1.596,40	44/96, R: 73/03, 100/04, 81/05, podp. 25.7.06 (ni v Ur.l.RS), 105/07
4.	tekstil	401,49	429,72	466,88	512,68	-	568,67	-	672,15	-	758,41	-	-	896,40	1.068,90	55/09, RV: 28/10
5.	lesarstvo*	425,80	464,86	512,24	564,45	-	630,87	-	741,19	-	834,88	-	-	-	-	132/06, P: 28/07, R: 66/07, 32/08, R: 36/09, 34/10, 22/11, 26/12, 30/13
9/1	kemična - 1	476,61	530,60	587,71	657,28	-	740,35	-	833,80	902,33	1.013,44	1.097,55	-	1.282,37	1.444,36	
9/2	kemična - 2	528,53	581,48	647,94	724,78	-	816,15	-	918,95	994,75	1.117,28	1.209,69	-	1.413,21	1.591,81	37/07, R: 38/07, 95/07, R: 89/08, 104/09

Oznaka KP	TR	Bruto v €													Uradni list RS	
		I.	II.	III.	IV/1	IV/2	V/1	V/2	VI/1	VI/2	VII/1	VII/2	VII/3	VIII.		IX.
9/3	kemična – 3	629,25	692,59	772,54	863,92	-	972,94	-	1.094,43	1.185,81	1.331,18	1.441,24	-	1.684,22	1.897,08	RV: 73/10, 109/10, 107/11, 25/13
11.a	kovins. ind. na uro	487,20 2,80	532,44 3,06	588,12 3,38	669,90 3,85	-	730,80 4,20	-	854,34 4,91	-	998,76 5,74	-	-	1.139,70 6,55	1.348,50 7,75	108/05, 97/06, 90/07, 33/08, 70/08, RV: 53/09, 10/10, 84/11
11.b	elektroind. na uro*	532,44 3,06	544,62 3,13	596,82 3,43	671,64 3,86	-	732,54 4,21	-	852,60 4,90	-	991,80 5,70	-	-	1.132,74 6,51	1.332,84 7,66	108/05, 95/06, R: 71/07, 82/07, 32/08, 70/08, 47/09, RV: 75/09, 10/10, 84/11, 104/11, 32/13
11.c	kov. mat., liv. na uro	485,46 2,79	537,66 3,09	591,60 3,40	676,86 3,89	-	737,76 4,24	-	861,30 4,95	-	1.007,46 5,79	-	-	1.151,88 6,62	1.360,68 7,82	14/06, 87/06, 76/07, 46/08, 70/08, RV: 53/09, 10/10, 70/11, 84/11, 70/12
12.	elektrogosp.	432,83	502,31	544,00	623,90	-	693,38	-	821,92	-	1.037,30	-	-	1.457,66	1.648,73	38/96, 45/96, R: 29/03, 100/04, 81/05, podpis 25.7.06 (ni v Ur.l.RS), 105/07
13.	gradbena na uro	408,00 2,34	443,00 2,55	491,00 2,82	544,00 3,13	577,00 3,32	643,00 3,70	683,00 3,93	720,00 4,14	834,00 4,79	854,00 4,91	960,00 5,52	1.034,00 5,94	1.145,00 6,58	1.329,00 7,64	1/05, 100/05, 83/06, 71/07, 18/08, 76/08, 64/09, 62/11
14.	trgovina*	449,82	487,33	536,09	588,59	-	656,08	-	768,60	-	916,66	-	-	-	-	111/06, P: 127/06, 109/07, RV: 21/08, 94/08, 10/09, 34/09, 55/09, R: 68/09, 54/10, 26/11, 30/11, 57/11, 104/11, 51/12, 53/12, 94/12, 47/13
15.	gostinstvo	474,30	510,00	571,20	632,40	-	703,80	-	836,40	-	938,40	-	-	1.101,60	-	109/11, 99/12
17.	cestno gospodarstvo	405,41	441,97	489,47	540,65	-	606,11	-	723,43	-	821,18	899,40	-	977,60	1.173,12	135/04, R: 50/05, R: 87/05, 89/05, R: 97/05, odstop: 91/06, 111/06, 19/07, 7/08, 22/08, 103/08
18.	cestni pot. promet	408,90 2,35	424,56 2,44	494,16 2,84	546,36 3,14	-	612,48 3,52	-	723,84 4,16	-	816,06 4,69	-	-	-	-	14/12, 52/12
21.	poštna	473,28 2,72	541,14 3,11	567,24 3,26	643,80 3,70	-	704,70 4,05	-	828,24 4,76	1.030,08 5,92	1.082,28 6,22	-	-	1.177,98 6,77	1.280,64 7,36	50/03, 94/04, 61/05, 84/08, 91/09
23	banke	-	-	-	648,42	-	739,22	-	924,02	-	1.155,02	-	-	1.386,02	1.663,24	5/11, 14/13
24.	zavarovalstvo	362,53	416,91	471,29	507,54	-	587,30	-	725,06	-	888,20	-	-	1.123,84	1.268,86	24/11
28.	drobno gospod.	546,43	622,94	699,41	786,85	-	879,74	-	1.049,14	-	1.191,21	-	-	1.420,70	1.704,84	94/10, 58/11
29.	obrt, podjetništvo	561,38	583,62	630,30	644,76	-	683,66	-	783,72	-	917,12	-	-	1.028,28	-	73/08, 55/10, 100/11, 99/12

* V Uradnem listu RS št. 30/13, je bil sprejet Aneks št. 5 k Tarifni prilogi Kolektivne pogodbe za lesarstvo, višine najnižjih osnovnih plač po posameznih tarifnih razredih veljajo od 1.3.2013 dalje. Sprejet je bil dodatek št. 9 h Kolektivni pogodbi za elektroindustrijo Slovenije in je objavljen v Uradnem listu RS št. 32/13, najnižje osnovne plače za posamezne tarifyne razrede veljajo od 1.3.2013 dalje. Spremembe in dopolnitve Tarifne priloge h Kolektivni pogodbi dejavnosti trgovine Slovenije, so bile objavljene v Uradnem listu RS št. 47/2013, te se uporabljajo od 1.6.2013.

3. NAJNIŽJE IZPLAČANE PLAČE, MINIMALNA PLAČA PO KOLEKTIVNIH POGODBAH DEJAVNOSTI

Vir: Uradni listi, KP po dejavnostih

Oznaka KP	TR	Bruto v €													Uradni list RS	
		I.	II.	III.	IV/1	IV/2	V/1	V/2	VI/1	VI/2	VII/1	VII/2	VII/3	VIII.		IX.
11.c	kov. mat., liv.	Najnižja izplačana plača za 174 ur = 748,20, za eno uro = 4,30													10/10, 84/11	
13.	gradbena*	590,00	617,00	670,00	740,00	770,00	810,00	850,00	890,00	960,00	1.005,00	1.102,00	1.212,00	1.452,00	1.747,00	1/05, 100/05, 83/06, 71/07, 18/08, 76/08, 64/09, 62/11

Najnižje izplačane plače po tarifnih razredih veljajo za 174 ur za vse delavce, razen za pripravnike in tiste delavce, ki ne dosegajo planiranih rezultatov po vnaprej znanih kriterijih.

4. KP dejavnosti, ki ZNESKOV USKLADITVE še niso vključile v sistem plač

Vir: Uradni listi, KP po dejavnostih

Zap. št. KP	KP	junij
11	kovinski materiali in livarne	75,83
24	zavarovalnice	59,88
26	nepremičnine – 1, 2, 3	49,87

* Bodite pozorni na znesek minimalne plače, določen z Zakonom o minimalni plači UL RS, št. 13/10

Okrajšave: Oznaka KP = oznake kolektivnih pogodb, zapisane v prvi koloni, so povzete iz UL RS, št. 87/04, str. 10656; TR = tarifni razred; P = v Uradnem listu objavljeni popravek; odp. = odpoved KP; če ni objavljene številke UL RS, odpoved ni bila uradno objavljena; R = razloga komisije za razlogo kolektivne pogodbe; R označena s krepkim tiskom, se nanaša na (ne) uporabnost določb kolektivne pogodbe zaradi uveljavitve Zakona o delovnih razmerjih; RV = razširjena veljavnost

Plače in drugi prejemki iz delovnega razmerja

LESTVICA ZA ODMERO DOHODNINE IN OLAJŠAVE ZA LETO 2013

na podlagi Pravilnika o določitvi olajšav in lestvice za odmero dohodnine za leto 2013 (Uradni list RS, št. 102/12).

Stopnje dohodnine za davčno leto 2013:

Če znaša neto letna davčna osnova v evrih		Znaša dohodnina v evrih	
nad	do		
	8.021,34	16 %	
8.021,34	18.960,28	1.283,41	+ 27 % nad 8.021,34
18.960,28	70.907,20	4.236,92	+ 41 % nad 18.960,28
70.907,20		25.535,16	+ 50 % nad 70.907,20

Pri izračunu akontacije dohodnine od dohodka iz zaposlitve, ki ga izplača glavni delodajalec, se za davčno leto 2013 uporabijo stopnje dohodnine in lestvica, preračunana na 1/12 leta:

Če znaša neto mesečna davčna osnova v evrih		Znaša dohodnina v evrih	
nad	do		
	668,44	16 %	
668,44	1.580,02	106,95	+ 27 % nad 668,44
1.580,02	5.908,93	353,08	+ 41 % nad 1.580,02
5.908,93		2.127,93	+ 50 % nad 5.908,93

Davčne olajšave:

1. Splošna olajšava

Višina skupne splošne olajšave je odvisna od višine skupnega dohodka v letu 2013.

Če znaša skupni dohodek v evrih		Znaša splošna olajšava v evrih
nad	do	
	10.866,37	6.519,82
10.866,37	12.570,89	4.418,64
12.570,89		3.302,70

Pri izračunu akontacije dohodnine od mesečnega dohodka iz delovnega razmerja se upošteva:

Če znaša mesečni bruto dohodek iz delovnega razmerja v evrih		Znaša splošna olajšava v evrih
nad	do	
	905,53	543,32
905,53	1.047,57	368,22
1.047,57		275,22

Če delojemalec ne želi, da se mu pri izračunu akontacije dohodnine upošteva povečana splošna olajšava, se davčna osnova zmanjša za 275,22 evra.

2. Osebne olajšave

Namen	Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
invalidu s 100% telesno okvaro	17.658,84	1.471,57
po dopolnjenem 65. letu starosti	1.421,35	118,45

3. Posebna osebna olajšava za rezidenta, ki se izobrazuje in ima status dijaka ali študenta, znaša 2.477,03 evra.

4. Posebna olajšava za vzdrževane otroke:

	Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
za prvega vzdrževanega otroka	2.436,92	203,08
za vzdrževanega otroka, ki potrebuje posebno nego in varstvo	8.830,00	735,83
za drugega vzdrževanega otroka	2.649,24	220,77
za tretjega vzdrževanega otroka	4.418,54	368,21
za četrtega vzdrževanega otroka	6.187,85	515,65
za petega vzdrževanega otroka	7.957,14	663,09

za vsakega drugega vzdrževanega družinskega člana:

Letna olajšava v evrih	Mesečna olajšava v evrih
2.436,92	203,08

5. Olajšava za prostovoljno dodatno pokojninsko zavarovanje do 2.819,00 evra letno.

6. Posebna osebna olajšava za rezidenta – čezmejnega delovnega migranta 7.576,62 evra.

Minimalna plača	Znesek	Uradni list RS št.
Obdobje od 1. januarja 2013	783,66 EUR	8/2013
od 1. januarja 2012	763,06 EUR	5/2012
od 1. januarja 2011 do 31. decembra 2011	748,10 EUR	3/2011

Minimalna plača je mesečna plača za delo, opravljeno v polnem delovnem času. Zajema osnovno plačo, del plače za delovno uspešnost, del plače za poslovno uspešnost in dodatke. V minimalno plačo niso zajeta povračila stroškov v zvezi z delom (npr. povračilo za prehrano, prevoz na delo) in drugi osebni prejemki (npr. odpravnine, jubilejne nagrade). Delavec, ki dela krajši delovni čas, ima pravico do sorazmernega dela minimalne plače.

OBRAČUN PRISPEVKOV

Prispevki za socialno varnost samozaposlenih – za MAJ 2013

Dosežena osnova v EUR za leto 2012	Do vključno 9.156,72*	Nad 9.156,72* do vključno 18.305,64**	Nad 18.305,64 do vključno 27.458,46	Nad 27.458,46 do vključno 36.611,28	Nad 36.611,28 do vključno 45.764,10	Nad 45.764,10 do vključno 54.916,92	Nad 54.916,92 do vključno 64.069,74	Nad 64.069,74
Bruto zavarovalna osnova v EUR	minimalna plača	60 % PP	90 % PP	120 % PP	150 % PP	180 % PP	210 % PP	240 % PP
	783,66	912,05	1.368,07	1.824,10	2.280,12	2.736,14	3.192,17	3.648,19
Prisp. zavarovanca za PIZ	15,50%	121,47	141,37	212,05	282,74	353,42	424,10	494,79
Prisp. delodajalca za PIZ	8,85%	69,35	80,72	121,07	161,43	201,79	242,15	282,51
Skupaj prispevki za PIZ	24,35%	190,82	222,09	333,12	444,17	555,21	666,25	888,33
Prisp. zavarovanca za ZZ	6,36%	49,84	58,01	87,01	116,01	145,02	174,02	203,02
Prisp. delodajalca za ZZ	6,56%	51,41	59,83	89,75	119,66	149,58	179,49	209,41
Prisp. za poškodbe pri delu	0,53%	4,15	4,83	7,25	9,67	12,08	14,50	19,34
Skupaj prispevki za ZZ	13,45%	105,40	122,67	184,01	245,34	306,68	368,01	429,35
Prisp. zavarovanca za starš. varstvo	0,10%	0,78	0,91	1,37	1,82	2,28	2,74	3,19
Prisp. delodajalca za starš. varstvo	0,10%	0,78	0,91	1,37	1,82	2,28	2,74	3,19
Prisp. zavarovanca za zaposlovanje	0,14%	1,10	1,28	1,92	2,55	3,19	3,83	4,47
Prisp. delodajalca za zaposlovanje	0,06%	0,47	0,55	0,82	1,09	1,37	1,64	1,92
Skupaj drugi prispevki	0,40%	3,13	3,65	5,48	7,28	9,12	10,95	12,77
PRISPEVKI SKUPAJ	38,20%	299,35	348,41	522,61	696,79	871,01	1.045,21	1.219,42

Povprečna bruto plača za marec 2013 znaša 1.520,08 EUR. * Minimalna plača za leto 2012 ** Povprečna bruto plača zaposlenih v RS za leto 2012

REK-1 in iREK po 1.7.2013

DURS je na svoji spletni strani objavil nove XML sheme za obrazec REK-1 in iREK, ki se bodo po 1. 7. 2013 uporabljali v sistemu e-davki. Osnova za spremembo obrazcev je Pravidnik o spremembah in dopolnitvah Pravidnika o vsebini in obliki obračuna davčnih odtegljajev ter načinu predložitve davčnemu organu (Uradni list RS, št. 32/2013), ki ga je izdal minister za finance na osnovi 352. člena Zakona o davčnem postopku (ZDavP-2) (Uradni list RS, št. 117/2006 do 94/2012).

Zavezanci, ki nimajo plač, plačujejo prispevke od osnove, od katere plačujejo prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje, **do 15. dne v mesecu za pretekli mesec**. V enakem roku morajo davčnemu organu predložiti obračun prispevkov na predpisanem obrazcu (OPSVZ), ki se odda po sistemu eDavki.

Plačilne naloge izpolnijo v skladu z navodili pristojnega davčnega urada.

Od 1. 10. 2011 velja nov način plačevanja davkov in prispevkov za socialno varnost.

Več o tem si lahko preberete na spletni strani DURS

http://www.durs.gov.si/si/aktualno/nov_nacin_placevanja_davkov_s_1_10_2011/

Pavšalni prispevki za zavezance, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic

Prispevek za pokojninsko in invalidsko zavarovanje

Glede na določila 428. člena ZPIZ-2 se do določitve novega zneska pavšalnega prispevka za pokojninsko in invalidsko zavarovanje ta prispevek plačuje v znesku, ki je določen v II. oziroma VII. točki Sklepa o določitvi prispevkov za posebne primere zavarovanja. Skladno s tem Sklepom znaša mesečni znesek pavšalnega prispevka **32,14 EUR do 31. marca 2013 in od 1. aprila 2013 dalje 32,17 EUR**. Zavezanci plačajo polovico navedenega zneska prispevka za mesec, v katerem opravljajo dejavnost 15 dni ali manj. Prispevek plačujejo mesečno do 15. v mesecu za pretekli mesec in ga po novem znesku prvič plačajo za april 2013, in sicer do 15.5.2013.

Prispevek za zdravstveno zavarovanje

Osebe, ki opravljajo dejavnost kot postranski poklic, so zavarovane za poškodbo pri delu in poklicno bolezen na podlagi 10. točke 17. člena Zakona o zdravstvenem varstvu in zdravstvenem zavarovanju (ZZVZZ). Prispevek za zdravstveno zavarovanje znaša 4,55 EUR mesečno, in je določen za obdobje **od 1. januarja 2013 do 31. decembra 2013**. Prispevek plačujejo zavezanci mesečno do 15. v mesecu za pretekli mesec – ne glede na dejansko število dni opravljanja dejavnosti v mesecu.

Zavarovalna podlaga 103

Zavarovalna podlaga 103 velja za lastnike zasebnih podjetij, ki niso obvezno zavarovani na drugi podlagi in iz tega naslova izpolnjujejo pogoje le za obvezno zdravstveno zavarovanje. Zavezanec za plačilo prispevkov za zdravstveno zavarovanje je zavarovanec sam. Prispevki se obračunavajo po stopnji 13,45 % od najnižje bruto pokojninske osnove in znašajo **114,06 EUR**.

Zavarovalna podlaga 104

Zavarovalna podlaga 104 velja za osebe, ki na območju RS samostojno opravljajo gospodarsko in poklicno dejavnost kot edini ali glavni poklic (5. točka prvega odstavka 15. člena ZZVZZ), in na tej podlagi izpolnjujejo pogoje za obvezno zdravstveno zavarovanje.

Prispevki za zdravstveno zavarovanje se obračunajo po stopnji 13,45 % (najmanj) od minimalne plače, in znašajo **105,40 EUR**.

Obveznost zdravstvenega zavarovanja nastopi tudi v primerih, ko te osebe po predpisih o pokojninskem in invalidskem zavarovanju ne izpolnjujejo pogojev za zavarovanje, torej tudi ko bodo 1) na šolanju ali 2) v delovnem razmerju za več kot polovico vendar manj kot polni delovni čas, in ne bodo obvezno pokojninsko in invalidsko zavarovane iz naslova opravljanja samostojne gospodarske ali poklicne dejavnosti, ali 3) pa so uveljavile izvzem iz pokojninskega in invalidskega zavarovanja (odjava iz zavarovanja).

PRISPEVKI ZA SOCIALNO VARNOST ZA DRUŽBENIKA ZASEBNIH DRUŽB, KI SO POSLOVODNE OSEBE – ZA MAJ 2013

NAJNIŽJA NETO POKOJNINSKA OSNOVA	551,16 EUR	
Količnik za preračun neto osnove v bruto osnovo	1,53870	
NAJNIŽJA BRUTO POKOJNINSKA OSNOVA	848,07 EUR	
Naziv prispevka	stopnja	za plačilo
Skupaj prispevki za pokojninsko in invalidsko zavarovanje	24,35%	206,50 EUR
Skupaj prispevki za zdravstveno zavarovanje	13,45%	114,06 EUR
Skupaj drugi prispevki: starševsko varstvo in zaposlovanje	0,40%	3,40 EUR
PRISPEVKI SKUPAJ	38,20%	323,96 EUR

V Uradnem listu RS, št. 12/2011, je bil objavljen Sklep o najnižji pokojninski osnovi, po katerem znaša najnižja pokojninska osnova od 1. januarja 2011 dalje 551,16 EUR.

Zavezanec plača prispevke do **15. dne v mesecu za pretekli mesec**. V enakem roku mora davčnemu organu predložiti obračun prispevkov na predpisanem obrazcu OPSVL, ki se odda po sistemu eDavki. Zneski prispevkov za socialno varnost so informativne narave.

www.durs.gov.si/si/aktualno/najnizja_pokojninska_osnova/

DRUGI OSEBNI PREJEMKI IN POVRAČILA STROŠKOV – MAJ 2013

Vrsta prejema	Kolektivna pogodba za obrt in podjetništvo (KPOP) (Uradni list RS, št. 73/2008, 55/2010, 100/2011 in 99/2012)	Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Uredba) (Uradni list RS, št. 140/2006 in št. 76/2008)
1. Prehrana med delom		
1.1. če delojemalec dela vsaj 4 ure na dan	4,90 EUR na dan	6,12 EUR na dan
1.2.	če delavec dela 11 ur ali več na dan, mu pripada pravica do sorazmerno višjega povračila za prehrano med delom	če je delojemalec na delu deset ur ali več, se za ta dan, poleg povračila stroškov za prehrano med delom (6,12 EUR) prišteje še 0,76 EUR za vsako dopolnjeno uro prisotnosti na delu po osmih urah prisotnosti na delu
2. Prevoz na delo in z dela		
2.1. organiziran javni prevoz	delavec je upravičen do povračila stroškov prevoza na delo in z dela najmanj v višini 70 % cene najcenejšega javnega prevoza	do višine stroškov javnega prevoza, če je mesto opravljanja dela vsaj en kilometer oddaljeno od delojemalčevega običajnega prebivališča
2.2. če javni prevoz ni organiziran oziroma ga delojemalec iz utemeljenih razlogov ne more uporabljati	najmanj v višini 0,18 EUR za vsak polni kilometer razdalje med bivališčem do mesta opravljanja dela	v višini 0,18 EUR za vsak dopolnjen kilometer
3. Dnevnica za službena potovanja v RS		
3.1. nad 6 do 8 ur nad 8 do 12 ur nad 12 ur	6,20 EUR 8,50 EUR 17,00 EUR	7,45 EUR 10,68 EUR 21,39 EUR
3.2. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 8 do 12 ur	se znesek dnevnice zmanjša za 15 %	se znesek dnevnice zmanjša za 15 %
3.3. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 12 do 24 ur	se znesek dnevnice zmanjša za 10 %	se znesek dnevnice zmanjša za 10 %
4. Dnevnice za službena potovanja v tujini so določene v Uredbi o povračilu stroškov za službena potovanja v tujini - Uredba za tujino (Uradni list RS, št. 38/94 s spremembami)		
4.1. nad 6 do 8 ur	črtana (Ur. list 51/2012)	črtana (Ur. list 51/2012)
4.2. nad 10 do 14 ur	75 % zneska po Uredbi za tujino	75 % zneska po Uredbi za tujino
4.3. nad 14 do 24 ur	cel znesek po Uredbi za tujino	cel znesek po Uredbi za tujino
4.3.1. Nemčija, Avstrija, Italija, Francija	44 EUR	44 EUR
4.3.2. Hrvaška, BiH, Srbija, Črna gora, Madžarska, Makedonija, Slovaška, Češka, Poljska, Bolgarija, Romunija	32 EUR	32 EUR
4.4. če stroški prenočevanja vključujejo tudi plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 10 do 14 ur	75 % zneska po Uredbi za tujino, zmanjšano za 15 %	75 % zneska po Uredbi za tujino, zmanjšano za 15 %

Vrsta prejemka	Kolektivna pogodba za obrt in podjetništvo (KPOP) (Uradni list RS, št. 73/2008, 55/2010 in 100/2011)	Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja (Uredba) (Uradni list RS, št. 140/2006 in št. 76/2008)
4.5. če stroški prenočevanja vključujejo plačilo zajtrka, in potovanje traja nad 14 do 24 ur	90 % zneska po Uredbi za tujino	90 % zneska po Uredbi za tujino
5. Prevoz na službenem potovanju v Sloveniji		
5.1. povračilo stroškov prevoza z javnimi prevoznimi sredstvi	do višine dejanskih stroškov za prevoz z javnimi prevoznimi sredstvi	do višine dejanskih stroškov za prevoz z javnimi prevoznimi sredstvi
5.2. v primeru, da delojemalec uporablja lastno prevozno sredstvo	0,37 EUR za vsak prevožen kilometer	0,37 EUR za vsak prevožen kilometer
6. Prevoz na službenem potovanju v tujini		
7. Prenočevanje na službenem potovanju		
prenočevanje na službenem potovanju	v višini predloženega računa za prenočevanje, ki ga odobri delodajalec	do višine dejanskih stroškov za prenočevanje, če je dokumentirano s potnim nalogom in z računi
8. Terenski dodatek		
terenski dodatek	4,00 EUR na dan	4,49 EUR na dan
9. Nadomestilo za ločeno življenje		
nadomestilo za ločeno življenje		334 EUR na mesec
10. Regres za letni dopust		
regres za letni dopust v letu 2013	znaša 791,50 EUR	najvišji znesek regresa za letni dopust, od katerega še ni potrebno obračunati prispevkov je 70% povprečne plače v RS za predpretekli mesec
11. Jubilejne nagrade		
jubilejne nagrade	40 %, 60 % ali 80 % povprečne plače zaposlenih v RS za pretekle tri mesece delovna doba pri zadnjem delodajalcu	
za 10 let delovne dobe	605,53 EUR	460 EUR
za 20 let delovne dobe	908,30 EUR	689 EUR
za 30 let delovne dobe	1.211,06 EUR	919 EUR
za 40 let delovne dobe		919 EUR
12. Odpravnina ob upokojitvi		
odpravnina ob upokojitvi	v višini dveh povprečnih mesečnih plač delavca v zadnjih treh mesecih ali v višini dveh povprečnih plač v RS za pretekle tri mesece, če je to zanj ugodneje 3.027,66 EUR	4.063 EUR
13. Solidarnostna pomoč		
v primeru smrti delavca	1.513,83 EUR	3.443 EUR
v primeru smrti ožjega družinskega člana delavca	756,92 EUR	3.443 EUR
v primeru težje invalidnosti ali daljše bolezni delavca ter elementarne nesreče, ki prizadene delavca	1.513,83 EUR	1.252 EUR
14. Plačila dijakom in študentom za obvezno praktično delo		
1. letnik - dijak	90,00 EUR	172,00 EUR
2. letnik - dijak	120,00 EUR	172,00 EUR
3. letnik - dijak	150,00 EUR	172,00 EUR
4. letnik - dijak	150,00 EUR	172,00 EUR
študent	170,00 EUR	172,00 EUR
Osnove za izračun prejemkov		
Plače v RS (vir: SURS)	Bruto plača	Povprečna plača (bruto) zadnjih treh mesecev
marec 2013	1.520,08 EUR	1.513,83 EUR

Pri obravnavi povračil stroškov v zvezi z delom je treba ločiti njihovo delovno-pravno obravnavo od davčne obravnave. Pravico delavca do povračil stroškov v zvezi z delom ureja Zakon o delovnih razmerjih – ZDR (Uradni list RS, št. 42/2002 s spremembami), ki v 130. členu določa, da mora delodajalec delavcu zagotoviti povračilo stroškov za prehrano med delom, stroškov za prevoz na delo in z dela ter stroškov, ki jih ima delavec pri opravljanju določenih del in nalog na službenem potovanju. Višina povračil tovrstnih stroškov se določi s kolektivno pogodbo s splošno veljavnostjo ali z izvršilnim predpisom.

Davčno obravnavo povračil stroškov v zvezi z delom ureja Zakon o dohodnini – ZDoh-2 (Uradni list RS, št. 13/11 – UPB7), ki v prvem odstavku 44. člena med dohodke iz delovnega razmerja, ki se ne všteta v davčno osnovo dohodka iz delovnega razmerja (v nadaljevanju davčna osnova), uvršča povračila stroškov v zvezi z delom pod pogoji in do višin, ki jih določi vlada.

Če delodajalec izplačuje povračila teh stroškov v znesku, ki presega znesek, ki ga za navedena povračila določa Uredba o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja – Uredba (Uradni list RS, št. 140/06 s spremembami), se znesek posameznega povračila v delu, ki presega znesek, določen v Uredbi, všteta v davčno osnovo.

(http://www.durs.gov.si/si/davki_predpisi_in_pojasnila/dohodni-na_pojasnila/dohodek_iz_zaposlitve/povracila_stroskov_v_zvezi_z_delom_in_izplacila_drugih_dohodkov_iz_delovnega_razmerja/povracila_stroskov_v_zvezi_z_delom_in_izplacila_drugih_dohodkov_iz_delovnega_razmerja_splosno_pojasnilo/)

Obračunavanje in plačevanje prispevkov za socialno varnost: V skladu z zakonom o prispevkih za socialno varnost se prispevki za socialno varnost obračunavajo in plačujejo pri jubilejnih nagradah, odpravninah in solidarnostnih pomočeh ter povračilih stroškov v zvezi z delom v delu, ki presega z uredbo vlade določen znesek teh prejemkov, ki se ne všteta v davčno osnovo.

Zap. 1 - KPOP: Če delavec dela pri dveh delodajalcih, mu pripada pri vsakem delodajalcu sorazmerni del povračila za prehrano med delom, ki dnevno ne sme biti nižje od 4,90 EUR.

Zap. 1 - Uredba: Povračilo stroškov prehrane med delom za vsak dan, ko je delojemalec na delu vsaj 4 ure, se ne všteta v davčno osnovo v višini 6,12 EUR. Če je delojemalec na delu več kot 10 ur, se v davčno osnovo dodatno ne všteta 0,76 EUR za vsako nadaljnjo dopolnjeno uro po 8. urah prisotnosti.

Zap. 2 - KPOP: Če javni prevoz ni organiziran oziroma ga delavec iz utemeljenih razlogov ne more uporabljati, je upravičen do povračila stroškov prevoza na delo in z dela najmanj v višini 0,18 EUR, oziroma v vsakokratni višini po Uredbi o višini povračil stroškov v zvezi z delom in drugih prejemkov, ki se ne všteta v davčno osnovo, za vsak polni kilometer razdalje med bivališčem, določenim v pogodbi o zaposlitvi, do sedeža delodajalca oziroma do mesta opravljanja dela. Delavec je upravičen do povračila stroškov za prevoz na delo in z dela za dneve prisotnosti na delu, od kraja bivališča, določenega v pogodbi o zaposlitvi, do sedeža delodajalca oziroma do mesta opravljanja dela. Delavec ni upravičen do povračila stroškov prevoza, če delodajalec organizira brezplačni prevoz na delo in z dela.

Zap. 2 - Uredba: Povračilo stroškov prevoza na delo in z dela se ne všteta v davčno osnovo do višine stroškov javnega prevoza, od mesta opravljanja dela do običajnega prebivališča delojemalca, ki je najbližje mestu opravljanja dela, če je mesto opravljanja dela oddaljeno od delojemalčevega običajnega prebivališča vsaj 1 kilometer. Če delojemalec nima možnosti uporabe javnega prevoza, se v davčno osnovo ne všteta povračilo stroškov prevoza v višini 0,18 EUR za vsak polni kilometer. Če ima delojemalec pravico do uporabe služ-

benega vozila v privatne namene in mu delodajalec za tako uporabo zagotovi tudi gorivo, se povračilo stroškov prevoza na delo všteta v davčno osnovo.

Zap. 4: Delavec je upravičen do dnevnic pod pogoji in v višini, ki ga določa Uredba o povračilu stroškov za službena potovanja v tujino - Uredba za tujino (Uradni list RS, št. 38/94, 63/94, 24/96, 96/00, 35/02, 86/02, 66/04, 73/04, 16/07, 30/09 in 51/12). V uredbi za tujino so določene dnevnic še za ostale države in območja. Če je na službenem potovanju v tujino zagotovljena brezplačna prehrana, se upravičencu za pokritje morebitnih drugih stroškov obračuna 20 % pripadajoče dnevnic te uredbe. Za odsotnost nad 14 do 24 ur delojemalcu pripadajo trije obroki prehrane, za odsotnost nad 10 do 14 ur dva obroka. **Za vse tiste, ki uporabljajo uredbo za tujino posredno velja davčna uredba. Ta za obračun dnevnic predpisuje tri vrste dnevnic: za službeno potovanje od 6-8 ur, za službeno potovanje nad 8-14 ur in za službeno potovanje nad 14 do 24 ur.**

Zap. 5 - Uredba: Povračilo stroškov prevoza na službenem potovanju se ne všteta v davčno osnovo do višine dejanskih stroškov za prevoz z javnimi prevoznimi sredstvi ali za najem osebnega avtomobila. Povračilo stroškov prevoza se ne všteta v davčno osnovo, če je dokumentirano s potnim nalogom, dokazili in z računi. Iz potnega naloga mora biti razvidna odobritev delodajalca za posamezno vrsto prevoza. Če delojemalec uporablja službeno vozilo, se za povračilo stroškov prevoza šteje tudi povračilo stroškov za takse, cestnine in parkirnine ter povračilo stroškov za gorivo. Če delojemalec uporablja službeno vozilo tudi v privatne namene, podjetje pa mu ne zagotavlja goriva za opravljene poti v privatne namene, je treba dejanske stroške goriva sorazmerno razmejiti. Razmejitev stroškov goriva med stroški za službene in stroški za privatne vožnje mora biti pregledna in dokumentirana z verodostojnimi dokazili.

Zap. 6: Uredba o povračilu stroškov za službena potovanja v tujino, 15. člen: »Če je v nalogu za službeno potovanje določeno, da se uporabi za službeno potovanje v tujino lastno motorno vozilo, se povrne stroški v višini 18 odstotkov cene litra neosvinčenega motornega bencina 95 oktanov za prevozeni kilometer.«

Zap. 8 - KPOP (terenski dodatek): Delavci so upravičeni do terenskega dodatka, če delajo na terenu zunaj sedeža delodajalca ali poslovne enote in zunaj kraja stalnega ali začasnega bivališča delavca ter če sta na terenu organizirana prehrana in prenočišče. Šteje se, da je delavec, če dela in biva na terenu od 12 ur do 24 ur, upravičen do treh obrokov prehrane. V primeru, ko delodajalec delavcu ne zagotovi treh obrokov prehrane, mu pripada povračilo stroškov za delo na terenu v višini znižane dnevnic, in sicer : če je zagotovljen en obrok prehrane v višini 60 % dnevnic, če sta zagotovljena dva obroka prehrane, pa v višini 30 % dnevnic.

Zap. 11 - KPOP: Jubilejne nagrade presegajo najvišje neobdavčene zneske iz Uredbe. Povračila stroškov v zvezi z delom in drugimi osebnimi prejemki se izplačujejo v višini, kot jih določa ta kolektivna pogodba in največ v zneskih, ki se ne všteta v davčno osnovo dohodka iz delovnega razmerja in osnovo za prispevke za socialno varnost.

Zap. 12 - KPOP: Odpravnina ob upokojitvi se izplača v višini, določeni v 132. členu Zakona o delovnih razmerjih.

Za zasebnika

Fizični osebi, ki opravlja dejavnost, se na podlagi 57. člena Zakona o dohodnini (Zdoh-2) priznajo kot odhodek stroški, ki se nanašajo izključno na zavezanca, do višine, določene z Uredbo o davčni obravnavi povračil stroškov in drugih dohodkov iz delovnega razmerja, in sicer stroški v zvezi s službenimi potovanji, stroški prehrane med delom, stroški prevoza na delo in z dela, stroški dela na terenu.

GENE BENCINA IN KILOMETRINA ZA SLUŽBENA POTOVANJA V TUJINO (za april in maj 2013)

Datum	3-4-13	16-4-13	14-5-13	28-5-13
Bencin 95 oktanov v EUR/l (www.petrol.si)	1,514	1,492	1,463	1,479
Kilometrini - 18 % od cene bencina v EUR, od 7. 7. 2012 – Uradni list, št. 51/2012	0,2725	0,2686	0,2633	0,2662